

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 162g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea
insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012

CHIȘINĂU

15 noiembrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Victor Popa,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 13 noiembrie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 15 noiembrie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate:
 - a articolelor 9, 10, 16, 18, 20, 21 alin. (1), 28 alin. (6) și 31 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012;
 - a Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012;
 - a Codului de procedură civilă,
ridicată de către dl avocat Victor Munteanu, în dosarul nr. 2i-854/18,
pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.
2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 13 noiembrie 2018 de către dna judecător Mariana Fondos-Frațman, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 18 aprilie 2018, S.A. „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău”, aflată în procedura falimentului, a depus în fața instanței de judecată o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de S.R.L. „Inter Trade Investment Company”.
4. Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 26 aprilie 2018, cererea introductivă depusă de S.A. „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău” a fost admisă spre examinare, cu aplicarea măsurilor de asigurare corespunzătoare. A fost desemnat un administrator provizoriu.
5. Ulterior, pe 7 iunie 2018, O.M. „Top Leasing & Credit” S.R.L. a depus o referință la cererea introductivă prin care s-a alăturat la cererea

introdactivă depusă de S.A. „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”.

6. Pe 29 iunie 2018, Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A., de asemenea, a depus o cerere de alăturare la cererea introdactivă depusă de S.A. „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”.

7. Pe 11 iulie 2018, și S.A. „MAIB Leasing” a depus o referință prin care s-a alăturat la cererea introdactivă depusă de S.A. „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”.

8. În cadrul ședinței de judecată din 26 octombrie 2018, dl avocat Victor Munteanu a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi referitoare la condițiile de depunere a referinței prin care se solicită alăturarea altor creditori la cererea creditorului inițial din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

9. Prin încheierea din 2 noiembrie 2018, instanța de judecată a admis ridicarea excepției și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea soluționării ei.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.”

11. Prevederile relevante ale Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 21

Admiterea cererii introdactive spre examinare

„(1) Instanța de insolabilitate este obligată să admită spre examinare cererea introdactivă depusă de creditor cu respectarea prevederilor Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

(2) Despre admiterea spre examinare a cererii introdactive, instanța de insolabilitate adoptă imediat o încheiere, dar în cel mult 3 zile de la data depunerii.

Articolul 28

Referința la cererea introductivă

„[...]”

(6) În cel mult 30 de zile calendaristice de la notificarea efectuată conform art.26, creditorii prezintă o referință la cererea introductivă, prin care se opun intentării procesului de insolvență ori se alătură cererii creditorului inițial prin înaintarea creanțelor asupra patrimoniului debitorului. Rea-credința persoanei care a înaintat cererea introductivă trebuie dovedită de creditorul care se opune intentării procesului de insolvență.

[...]”.

Articolul 31

Retragerea cererii introductive

„(1) Cererea introductivă poate fi retrasă de către deponent până la adoptarea unei hotărâri de intentare a procesului de insolvență sau de respingere a cererii introductive.

(2) Renunțarea la cererea introductivă nu privează persoanele care s-au alăturat acestei cereri de dreptul de a solicita examinarea pricinii în fond. În cazul în care debitorul sau creditorul renunță la cererea introductivă, instanța de insolvență dispune încetarea procesului doar dacă renunțarea nu contravine legii și nu încalcă drepturile și interesele legitime ale altor persoane.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției a susținut că prevederile menționate nu stabilesc în mod expres și exhaustiv condițiile de alăturare a creditorilor la cererea introductivă depusă de către creditorul inițial și nu prevăd criterii clare, previzibile și certe, de formă și conținut. Acesta consideră că nu este clar când se poate considera că o cerere introductivă este depusă cu respectarea prevederilor Codului de procedură civilă și ale Legii insolvenței, în partea referitoare la condițiile de depunere a referinței prin care se solicită alăturarea altor creditori la cererea creditorului inițial.

13. De asemenea, autorul consideră că instanța de insolvență are un rol absolut formal și este obligată să admită spre examinare cererea introductivă depusă de către creditor și alăturarea altor creditori la cererea creditorului inițial.

14. Potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 4, 9, 16, 20, 23, 46 și 53 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii insolabilității, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl avocat Victor Munteanu, în dosarul nr. 2i-854/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

18. Curtea observă că, deși autorul excepției invocă încălcarea prevederilor articolelor 4, 9, 16, 20, 23, 46 și 53 din Constituție, acesta susține că prevederile legale contestate sunt lipsite de claritate și previzibilitate.

19. Deși autorul sesizării solicită controlul constituționalității mai multor articole din Legea insolabilității și a legii în general, precum și a întregului Cod de procedură civilă, judecătorul de caz a reținut în încheierea de admitere a excepției doar articolele 21, 28 alin. (6) și 31 ale Legii, considerând că le va aplica în această cauză. Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate reprezintă un instrument de apărare a drepturilor și a libertăților fundamentale și poate fi ridicată doar ca un incident în cadrul examinării acțiunii principale. Prin urmare, norma contestată trebuie să fie aplicabilă în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată (a se vedea HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, § 78).

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea notează că prevederile criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate din perspectiva unor critici similare de către același autor al sesizării într-o altă excepție de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 125 din 30 octombrie 2018).

21. Curtea reamintește că cerința previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt consecințele ce ar putea rezulta după comiterea unei anumite fapte.

22. Mai mult, Curtea reține că normele legale trebuie interpretate de către instanțele de judecată având în vedere și celelalte prevederi care reglementează raportul litigios în spiritul garanțiilor constituționale al previzibilității și protecției drepturilor părților. Astfel, dacă instanța deviază de la prevederile rigide ale condiției stabilite de articolul 20 alin. (2) lit. c) din Legea insolabilității, ea trebuie să dispună de alte probe pertinente privind certitudinea și exigibilitatea creanței. În alt caz, instanța de insolabilitate, conform articolului 22 alin. (1) din Legea insolabilității, va restitui fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea articolului 20.

23. Debitorul poate răsturna prezumția incapacității de plată prin prezentarea probelor care să confirme că a executat obligațiile pecuniare sau că există o acțiune civilă în legătură cu această obligație, intentată până la

depunerea cererii introductive, sau că obligația poate fi stinsă prin compensare prin prisma prevederilor articolului 22 alineatele (1) și (2) din Legea insolvenței. În același sens, debitorul a fost echipat cu mijloace de apărare, prin articolele 33 și 48 din Legea insolvenței. Din perspectiva Constituției, acestea reprezintă garanții procedurale suficiente.

24. De asemenea, Curtea observă că autorul sesizării a invocat neconformitatea articolelor 28 alin. (6) și 31 din Legea insolvenței cu Constituția fără a prezenta o motivare a susținerilor sale.

25. În jurisprudența sa constantă, Curtea a reținut că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate prezintă o structură care cuprinde trei elemente obligatorii: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității, norma de referință despre care se pretinde că este încălcat și motivarea de către autorul excepției a pretenției neconformității existente între cele două texte (a se vedea DCC nr. 98 din 19 decembrie 2016, § 22).

26. În această cauză, excepția de neconstituționalitate nu cuprinde motivarea pretenției neconformități a textului criticat cu normele constituționale invocate. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile excepțiile de neconstituționalitate, precizând că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretenției neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea DCC nr. 30 din 29 martie 2018, § 22).

27. Așadar, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinarea sa în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl avocat Victor Munteanu, în dosarul nr. 2i-854/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 15 noiembrie 2018

DCC nr. 134

Dosarul 162g/2018